

Institutt for matematiske fag

Eksamensoppgave i
MA1201/MA6201 Lineær algebra og geometri

Faglig kontakt under prøven: Øyvind Solberg

Tlf: 7359 1748

Dato for prøven: 14. desember 2015

Prøvetid (fra–til): 09:00–13:00

Hjelpemiddelkode/Tillatte hjelpemidler: D: Bestemt, enkel kalkulator tillatt.

Målform/språk: bokmål

Antall sider: 3

Antall sider vedlegg: 0

Kontrollert av:

Dato

Sign

Oppgave 1

a) Løs det homogene ligningssystemet gitt ved

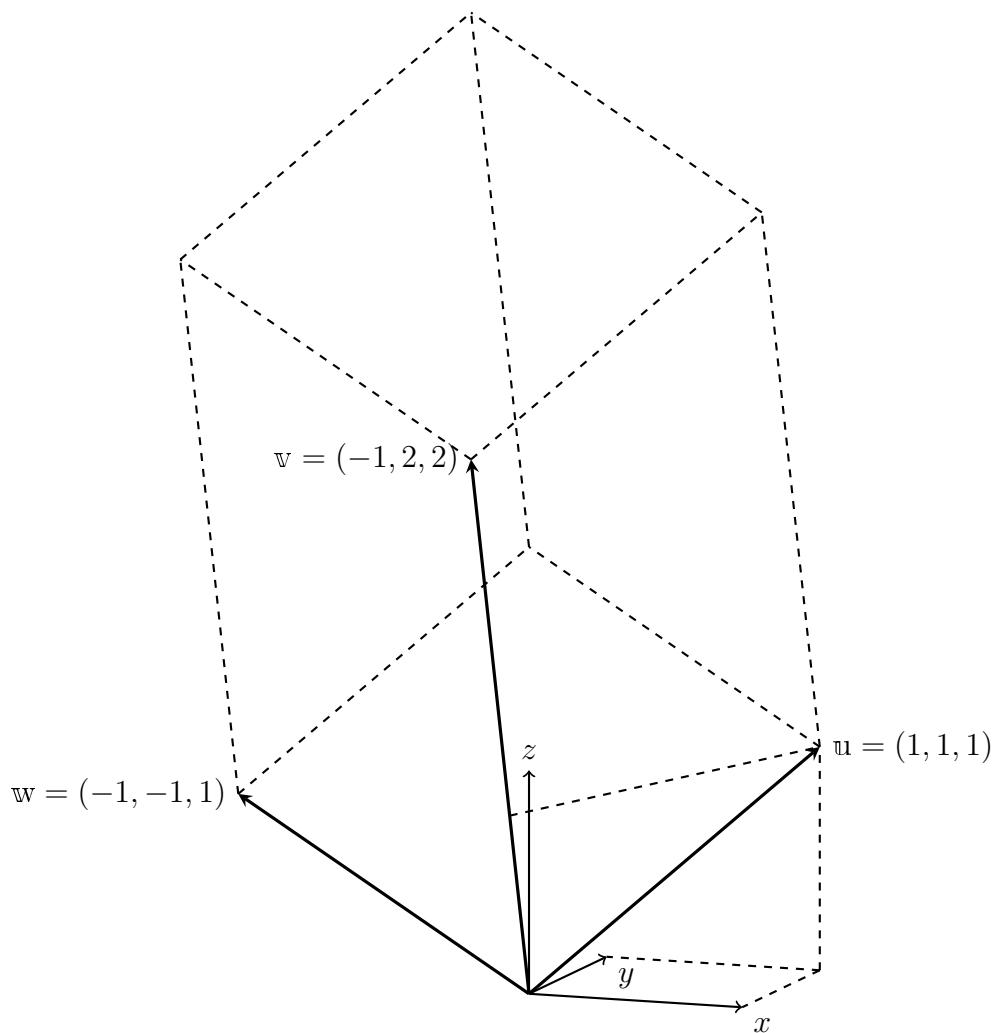
$$\begin{aligned}3x_1 + x_2 + 2x_3 + 2x_4 &= 0 \\x_1 + 2x_2 + 3x_3 - 2x_4 &= 0 \\-3x_1 - 2x_2 - x_3 + 2x_4 &= 0\end{aligned}$$

b) Løs det inhomogene ligningssystemet gitt ved

$$\begin{aligned}3x_1 + x_2 + 2x_3 + 2x_4 &= 6 \\x_1 + 2x_2 + 3x_3 - 2x_4 &= 6 \\-3x_1 - 2x_2 - x_3 + 2x_4 &= -6\end{aligned}$$

Oppgave 2

a) Gitt to vektorer $\mathbf{u} = (1, 1, 1)$ og $\mathbf{v} = (-1, 2, 2)$ i $\mathbb{R}^3$.

Finn

- (i) skalarproduktet $u \cdot v$,
  - (ii) lengden av projeksjonen av vektoren u ned på vektoren v .
- b)** Vektorene u og v utspenner et parallellogram. Sammen med vektoren $w = (-1, -1, 1)$ utspenner de et parallellepiped.
- (i) Finn arealet av parallellogrammet utspent av u og v ved å bruke kryssproduktet av u og v .
  - (ii) Finn volumet av parallelepipedet utspent av u , v og w .

Oppgave 3

- a)** La $A = \begin{bmatrix} 3 & 4 \\ 4 & 3 \end{bmatrix}$. Finn egenverdiene og de tilhørende egenvektorene til A .
- b)** La $Q(x, y) = 3x^2 + 8xy + 3y^2$.
- Skriv $Q(x, y) = \mathbf{x}^T B \mathbf{x}$ for en symmetrisk 2×2 -matrise B og $\mathbf{x} = \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}$.
  - Finn en ortogonal matrise P slik at $P^T B P$ er en diagonalmatrise.
  - Bestem hvilket kjeglesnitt ligningen $3x^2 + 8xy + 3y^2 + \sqrt{2}x - \sqrt{2}y - 8 = 0$ beskriver (ellipse, hyperbel eller parabel), og lag en skisse i xy -planet.

Oppgave 4 La

$$A = \begin{bmatrix} 3 & 1 & -1 \\ 1 & 2 & 3 \\ -3 & -2 & -1 \end{bmatrix}.$$

- a)** (i) Hva er definisjonen av kolonnerommet til matrisen A ?
(ii) Finn lineært uavhengige vektorer som utspenner kolonnerommet til A .
(iii) Hva er dimensjonen til kolonnerommet til A ?
- b)** Matrisen A gir opphav til en lineær transformasjon $T_A: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$, hvor $T_A(\mathbf{x}) = A\mathbf{x}$ for alle $\mathbf{x}$ i $\mathbb{R}^3$.
La $\text{Im } T_A = \{\mathbf{b} \in \mathbb{R}^3 \mid \mathbf{b} = T_A(\mathbf{x}) = A\mathbf{x} \text{ for en } \mathbf{x} \text{ i } \mathbb{R}^3\}$. Vis at $\text{Im } T_A$ er et underrom av $\mathbb{R}^3$.

Oppgave 5 La $\{\mathbf{b}_1, \mathbf{b}_2, \dots, \mathbf{b}_t\}$ være en mengde med ikke-null vektorer i $\mathbb{R}^n$.

- a)** La A være en $t \times n$ -matrise med $\mathbf{b}_1, \mathbf{b}_2, \dots, \mathbf{b}_{t-1}$ og $\mathbf{b}_t$ som rad nummer $1, 2, \dots, t-1$ og t , henholdsvis. Begrunn hvorfor nullrommet til A er alle vektorene i $\mathbb{R}^n$ som står ortogonalt på alle radene i A , dvs. $\{\mathbf{b}_1, \mathbf{b}_2, \dots, \mathbf{b}_t\}$.
- b)** La nå $\{\mathbf{b}_1, \mathbf{b}_2, \dots, \mathbf{b}_t\}$ være en ortonormal mengde av vektorer i $\mathbb{R}^n$ for $t < n$.
- Vis at $\{\mathbf{b}_1, \mathbf{b}_2, \dots, \mathbf{b}_t\}$ er lineært uavhengig.
  - La A være som i (a). Bestem rangen og nulliteten til A .
  - Vis at $\{\mathbf{b}_1, \mathbf{b}_2, \dots, \mathbf{b}_t\}$ kan utvides til en ortonormal basis for $\mathbb{R}^n$.